

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po eniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelak „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11.400

Miniranje demokracije Društva narodov

TEMNE PERSPEKTIVE BLIŽNJE BODOČNOSTI.

Italijanski tisk je pričel generalni napad na Društvo narodov z odločno zahtevo, da se končno zruši in odpravi. Ker je v Italiji vse javno mnenje v službi režima, brez katerega ne sme ničesar ne priporočati ne odklanjati, je to pač viden dokaz, da se je Mussolini naposled odločil za tisto, kar je že davno nameraval, na zadnji odločilni napad na demokracijo v mednarodni, zlasti evropski politiki. Veliki fašistični svet, ki se bo sestal k novi seji v začetku prihodnjega meseca, bo, kakor nas je poučil uradni komuniké, dokončno sklepal o predlogu, da sledi Italiji Japonski in Nemčiji ter zapusti Ženevo. Kakšen bo sklep, dovoljuje slutiti pač skoraj nedvomno sedanja ofenzivna italijanskega tiska na Društvo narodov. Vse torej kaže, da bomo še pred letom 1934, doživeli konec tiste institucije, od katere si je po svetovni vojni izmačeno človeštvo največ obetalo. Leto 1934. se bo potem pričelo v znamenju vrnitve mednarodne politike v čas pred premirjem I. 1918.

Po vsem tem, kar se sedaj dogaja, ni pač nobenega dvoma več, da se je zrušenje Društva narodov pripravljalo zelo sistematično že dolgo in da je iniciativa izšla prav iz fašističnega Rima. Istotako nam postanejo naposled do dna razumljivi razni pojavi zadnjih mesecev, prav za prav vsega letošnjega leta. Fašizem, načelni nasprotnik demokracije v notranji politiki, mora biti seveda prav tak nasprotnik tudi demokracije v zunanji politiki. Njegovo stremčenje je uvedba diktature vesil. S tem se Italija iznebi najlažje sodelovanja male antante in še prav posebej Jugoslavije, ki ne bo več imela besede pri zeleni mizi evropske visoke diplomacije. Enakopravnosti bo konec, vesile bodo srednjim in malim državam lahko diktirale, kakor so nekoč; diktirale bodo celo lahko tudi teritorialno revizijo mirovnih pogodb! Iz istih razlogov je zapustila Društvo narodov Japonija, iz istih Nemčija, toda zdaj se, da je poslednja storila svoj korak po navodilu Rima, da tako pripravi pot nadaljnji italijanski akciji.

Začetek te politike Italije in Nemčije, katero je podpirala tudi Anglija, ki prav tako ni naklonjena enakopravnosti srednjim in malim državam, je bil pakt štirih vesil. Ta pakt je bil — to vidimo popolnoma razločno šele sedaj — osnovan z dalekosežnimi nameni zamenjati s forumom štirih vesil Društvo narodov! Da se Društvo narodov oslabi in kompromitira ter tako prisili Francijo stopiti na teren pakta štirih, se je s strani Italije in Nemčije storilo vse, da se namerno prepreči uspeh razorožitvene konference

v okviru ženevske demokratične mednarodne ustanove. Danes vidimo, da se je z nekih strani delo namerno sabotiralo in privedlo do absurda. Če se sedaj Italija odloči še za formalno zapustitev Ženeve, se Društvo narodov ne bo več moglo vzdržati. Kaj pa naj tudi pomeni brez Amerike, Rusije, Japonske, Nemčije in Italije? Ker ne verujemo, da bi hotela Anglija delovati v njem brez teh vesil, bi ostala še edina Francija z malimi državami. Če bi tako Društvo narodov potem še obstajalo, bi bilo le institucija Francije in njenih zaveznikov, plus nekatere male države. Ostalo bi tako nekaj docela drugega, kakor je bilo spočetka in kljub vse mu še tudi doslej. Bolj verjetno je zato, da bi moralo likvidirati, in nanekdano veliko ustanovo, največjo v zgodovini mednarodnega sodelovanja, bi spominjala le še komaj dograjena in znotraj niti še ne docela urejena velika palača v Ženevi. Ta palača bi bila žalosten spomenik žalostno propadlega položaja pomirjenja sveta in zblizanja narodov ter držav.

Položaj, ki bo nastal, če se fašizmu zares posreči porušiti Društvo narodov, si lahko predstavljamo. Mednarodne demokracije bo konec, pričela se bo diktatura vesil, ki bo vedla neizogibno do novih zasebnih blokov, vojnih vez in protivez. Iz teh zvez do resnične vojne je samo še en sam korak. Vrnili se bomo čez noč za dvajset let nazaj! Nobenega foruma ne bo več, pred katerim bi se lahko sešle vse države, da v svobodni debati prerešata svoje zadeve. Kaj hočeta pri tem Italija in Nemčija s svojimi zavezniki, vemo ali lahko uganemo, kaj bo storila Anglija, je težje pogoditi, najtežja bo pa odločitev za Francijo. Z vesilami na bazo pakta štirih z vsemi posledicami, ki bodo iz tega sledile? To bi oslabilo njen položaj, podredilo bi jo volji Italije, Nemčije in samosvoje Anglije! Z zavezniki proti vesilam? To bi pomenilo odkrit konflikt z Italijo in Nemčijo, pomešilo bi prejel ali slej oborožen spopad. In vendar se zdi, da se bo Francija, če bo hotela ostati to kar je, morala hote ali ne hote odločiti za to drugo pot.

Vedno bolj dozoreva spoznanje, da svetovna vojna ni ustvarila podlage za trajen mir in organizacijo sveta v bratskem sodelovanju. Za dosego tega velikega cilja bo morda potrebna nova, še strašnejša katastrofa, potreben bo nov krvav obračun! Šele po njem (naj se zaključi tako ali tako) bo nastala daljša doba miru in normalnega razvoja človeštva. Bridko je spoznanje, ki se nam tako vsiljuje, a — kaj hočemo?

Francija ne zapusti zaveznikov

POLURADNO OBVESTILO AGENCIJE »HAVAS«. ITALIJI SE NE BO POSREČILO LOČITI FRANCIE OD MALE ANTANTE IN POLJSKE. — VSA POGAJANJA SO MOGOČA SAMO V OKVIRU DRUŠTVA NARODOV.

PARIZ, 22. nov. Agencija »Havas« objavlja poluradno sporočilo, ki opozarja na poskus Italije izolirati Francijo, pri čemer grozi s svojim izstopom iz Društva narodov. Italiji se ne bo posrečilo ločiti Francijo od njenih zaveznikov, male antante in Poljske. Francija je sporočila po svojem zunanem ministru Paulu-Boncourju v Ženevi, da so pogajanja pač mogoča, toda le s pritegnitvijo držav male antante in Poljske, in sicer v okviru Društva narodov in ženevske razorožitvene konference.

PARIZ, 22. novembra. Komentarji tukajšnjega tiska o mednarodnem po-

ložaju v zvezi z razorožitveno konferenco so si zelo nasprotni in različni. Vladni tisk naglašja, da se bodo kljub odgoditvi razorožitvene konference nadaljevala tehnična pogajanja v okviru Društva narodov. Poluradni »Petit Parisien« poroča, da se bo Paul-Boncour drevi vrnil iz Ženeve v Pariz. Vodstvo francoske delegacije v Ženevi bo prevzel bivši minister za državni proračun Palmade. Opozicijski listi, zlasti levičarski, pa so nasprotno trdno prepričani, da je razorožitvena konferenca pokopana, in sicer zaradi skrajno sumljivega stališča in obnašanja Italije.

Boj Nemčije in Italije proti demokraciji

HITLER ZA POGAJANJA S FRANCIO IN PROTI DEMOKRACIJI DRUŠTVA NARODOV. ITALIJA ZA DRUŠTVO NARODOV V SLUŽBI VELESIL.

PARIZ, 22. novembra. Nemški državni kancelar Hitler je podal posebnemu poročevalcu »Matina« daljšo izjavo, v kateri je uvodoma ponovno na glasil voljo Nemčije, ohraniti sebi in svetu potreben mir. Dalje je dejal, da mu očitajo, da hoče Nemčija izzvati novo vojno. »Saj nisem znorel«, je dejal Hitler, »nemški narod se še ni niti otresel strahovitih posledic svetovne vojne«. V svojih nadaljnjih izjavah se je Hitler izrekel za direktna pogajanja s Francijo, kakor je Nemčija sploh pripravljena pogajati se z vsako državo, ki bi to željo izrazila. Društvo narodov za take stvari sploh ni pripravna platforma, ker prihaja v

njem do izraza internacionalni demokratizem v obliki parlamenta narodov.

MILANO, 22. novembra. V zvezi s ponovno odgoditvijo razorožitvene konference piše »Corriere della Sera«, da se je Italija v Ženevi trudila braniti interese odsotne Nemčije in je s tem ponovno koristila ne le ideji miru, temveč tudi Društvu narodov. Na ta način so bile uglašene poti za bodoča politična pogajanja, ki bi prešla mejo razorožitvenega problema. Verjetno je, da je potovanje Avenola v Rim v zvezi z reformo Društva narodov v tem smislu, da bi postal svet Društva narodov organ vesil, kar je bil glavni cilj že takrat, ko se je ustvarjal pakt štirih vesil.

Francoski socialisti za podražavljenje industrije in bank

PARIZ, 22. novembra. Socialistična frakcija bo predložila na jutrišnji seji zbornice svoj načrt za sanacijo francoskih državnih financ. Osnutek se nanaša predvsem na priliranke v državni upravi, v drugi vrsti pa naj bi se zasebne banke zakonito prisilile, da bi dale desetino svojega kapitala, s katerim razpolagajo, na razpolago državi v svrhu sanacije njenih financ. V predlogu se dalje zahteva uvedba cele vrste novih trošarin in postopno zvišanje pridobinskega davka ter podražavljenje rudnikov in premogovnikov, železnic, paroplovnih podjetij in bank.

Drobljenje Kitajske

ŠANGHAI, 22. novembra. Vojaški guverner province Fukien, ki je nasproti otoka Formoze, je proglasil popolno neodvisnost svoje province in zaplenil tudi ves denar v državni blagajni. Guverner general Čangšikaj je izjavil, da je bil prisiljen storiti take korake, ker mu nankinška vlada kljub vsem njegovim nujnim prošnjam ni hotela poslati denarja, da bi mogel izplačati vojske. Ker se je tako znašel v nemogočem finančnem položaju, je enostavno zaplenil ves državni denar in proglasil neodvisnost province. Nankinška vlada pa je sedaj tudi ukrenila vse nujne korake, da likvidira ta upor v provinci Fukien. Zdi se, da so tudi v to zadevo zapleteni prsti Japonške, ki sedaj na ta način dela neprijetnosti nankinški vladi.

NAČRT O BOJU PROTI KRIZI

BEOGRAD, 22. novembra. Danes popoldne ob 17. uri se bo sestal poslanski klub Jugoslovanske nacionalne stranke k razpravi in proučitvi vladnega načrta o boju proti gospodarski krizi. Za to sejo vlada posebno veliko zanimanje zlasti zato, ker so se zbrali v prestolnici prav vsi poslanci iz vse države. Razprava o vladnem načrtu bo trajala nekaj dni.

VRNITEV LITVINOVA.

RIM, 22. novembra. Litvinov, ki se sedaj mudi v Ameriki, se bo vrnil v Rusijo, kakor se govori, preko Rima. V New Yorku se bo vkrca 25. t. m. na italijanski parnik, ki ga bo prepeljal preko Atlantika.

SAMOZAVEST POLJSKE.

VARŠAVA, 22. novembra. »Kurier Poranski« odgovarja nekemu francoskemu listu na njegove članke v zvezi s poljsko-nemškimi pogajanjmi. List pravi, da so vse obtožbe, ki se s francoske strani dvigajo proti Poljski, brez podlage in smisla. Ves svet mora vedeti, da Poljska v letu 1933. ni isto, kar je bila Poljska v letu 1922. in niti ne ono, kar je bila še leta 1930. Interesna sfera poljske države se je znatno razširila.

PREGANJANJE KOMUNISTOV NA JAPONSKEM.

TOKIO, 22. novembra. Policija je izvedla predvčerajšnjim obširne racije proti komunistom in aretirala 1696 oseb, med njimi 926 Korejcev in 68 žensk. Vsi ti so obtoženi, da so ustanavljali novo komunistično stranko, ki je imela nalogo proglasiti neodvisnost Koreje in Formoze ter ju priključiti k sovjetski Rusiji.

Naponi za reorganizacijo Društva narodov

NOVA ORGANIZACIJA NAJ OMOGOČI VRNITEV JAPONSKI IN NEMCIJI TER VSTOP ZDRUŽENIH DRŽAV IN RUSIJE.

RIM, 22. novembra. Glavni tajnik Društva narodov Avenol se bo ob priliki pogreba senatorja Scialoja v Rimu sestal z Mussolinijem.

PARIZ, 22. novembra. Lon Bailby razpravlja v listu »Jour« o rimskem sestaniku Mussolinija in Avenola in ne izključuje, čeprav bo Avenol prav verjetno zavračal vsako spremembo statuta Društva narodov, možnosti in potrebe, da bi se statuti v interesu pritegnitve Japonske, Nemčije, Združenih držav in sovjetske Rusije, kakor tudi z izstopom

grozeče Italije k sodelovanju vendarle primerno spremenili in bi se ta stara ženevska institucija nekoliko pomladila. Zato je verjetno, da bosta Mussolini in Avenol razpravljala o tej reformi Društva narodov.

BERLIN, 22. novembra. Agencija »Conti« poroča, da se krogi Društva narodov vedno bolj oprijemljejo misli o reformi Društva narodov. Glavni tajnik Avenol je o tem že razpravljal z nekim belgijskim pravnikom, ki je izdelal nove statute Društva narodov.

Dnevne vesti

ZRAČNI NAPAD NA MARIBOR PRELOŽEN. Zaradi goste megle, ki pokriva danes vso Slovenijo, je napovedani zračni napad preložen na nedoločen termin.

Smrt uglednega dušnega pastirja. Včeraj jutraj je umrl na Radvanjski cesti v starosti 57 let bivši svetobarbarski župnik g. Janez Vogrin. Kot duhovnik se je v svojem življenju mnogo in vsestransko udeleževal tudi v javnem življenju. Župnikoval je po raznih župnijah v Sl. goricah in Haložah. Ko je šel lani v pokoj, si je zgradil na Radvanjski cesti vilo, kjer pa mu je bilo le kratek čas usojeno preživljati zasluženi mir. Pokopali ga bodo jutri v četrtek ob pol 15. uri na magdalenskem pokopališču. Ave anima pia!

Iz učiteljske službe. Premeščeni so: Jože Sancin iz Čateža v Tišino, Stanko Pršnič iz Čateža v Genderovce, Leopold Levstik iz Krškega k Sv. Andražu v Sl. gor., Stanko Benkovič iz Murske Sobotne v Kamnik, Leonida Ravtar-Herzogova iz Ljutomerja v Mursko Sobotno, Janko Samec iz Maribora v Ljubljano, Slava Pahorjeva iz Hudinje na pomožno šolo v Maribor, Ana Ažmanova iz Prevalj na pomožno šolo v Maribor, Antonija Kolarčičeva iz Ptuja v Ljubljano in Karel Jakopc s Sladkega vrha na četrto moško osnovno deško šolo v Maribor.

Imenovan je pri upravnem sodišču. S kraljevim ukazom je na predlog ministrstva pravde imenovan za sodnika upravnega sodišča v Celju dr. Josip Bavdek, sodnik okrožnega sodišča v Celju.

Iz duhovniške službe. Za kaplana v Kamnici je imenovan dr. Anton Trstenjak, ki je dovršil studije v Inomostu.

Diplomiran je bil na juridični fakulteti g. Vladko Pavlin iz Maribora. Čestitamo.

Iz seje mestnega sveta in upravnega odbora. Pod predsedstvom mestnega župana g. dr. Lipolda sta imela sinoči mestni in upravni odbor v mestni posvetovalnici svoji seji, na kateri sta rešila več tekočih zadev. Med drugimi je mestni svet podelil gradbeno dovoljenje Frideriki Prebilovi za visokoprstično stanovanjsko hišo v Tomovi ulici, inž. Božidarju Čulku in Jožici Kunčičevi za enonadstropno stanovanjsko vilo v Turnarjevi ulici, tekstilni tvornici Hutter & drug za betoniranje Motharjeve ulice, tekstilni tovarni Doctor & drug za barvarno, opalilnico in manipulacijske prostore ter Mariborski tekstilni tvornici za ključavničarsko delavnico. Uporabno dovoljenje pa je dobil Franc Rotej za visokoprstično stanovanjsko hišo v Aljaževi ulici.

Združenje rezervnih častnikov in bojnikov. Pododbor v Mariboru vabi svoje člane, da se udeležijo slave 45. pehotnega polka, ki bo jutri v četrtek ob 11. uri dopoldne v vojašnici kralja Aleksandra na Meljski cesti. Člani naj pridejo v civilni obleki z znakom.

Vođnikove knjige so prispele! Člani, ki so se prijavili pred 15. oktobrom, naj knjige čim prej dvignejo v knjigarni in papirnici Tiskovne zadruge, Maribor, Aleksandrova c. 13.

Novinarski klub. Drevi ob pol 19. uri važna klubova seja v kavarni »Bristol«. — Člani Mariborskega novinarskega kluba se pozivajo, da še tekom tega tedna predložijo klubovemu vodstvu po dve sliki za železniške legitimacije.

Angleško predavanje preloženo. Za drevi najavljeno angleško predavanje o Irski in njenih problemih ter zanimivostih je preloženo na jutri za 20. uro v prostorih državne realne gimnazije. Predavala bo Miss Oxley.

Skioptično predavanje »Mariborske zimskosportne podzveze« bo v soboto, 25. novembra ob 20. uri v dvorani kina »Apollo«. Predava g. Ante Gnidovec, predsednik ljubljanskega smučarskega kluba in zimskosportne podzveze »O smučarstvu« na podlagi številnih skioptičnih slik.

Naše zastave. Mariborčani so nenačrtno počasni pri obešanju zastav ob raznih slovesnostih, na nekaterih hišah jih sploh ne obesijo. Prav tako so pa tudi počasni pri snemanju. Včasih vise še ves teden po slavnostih, tako da jih težko lahko pošteno opere in potem človek sploh ne ve, če so zastave ali umazano perilo. V Italiji se vsi oni, ki zastav preko noči ne spravijo, kaznujejo. Morda bi kazalo uvesti to prakso tudi pri nas?

Ljudska univerza v Mariboru. V petek 24. novembra je zelo aktualno predavanje g. dr. M. Pregrada, psihiatra poklicne svetovalnice v Zagrebu. Govoril bo o popolnoma novi vedi - psihotehniki, ki se bavi s problemi pravilne izbere poklica. Obrazložil bo nastanek tega nauka in delo poklicnih svetovalnic način in metode psihološke preiskave dela in človeka z ozirom na delo in izbero poklica. Končno bo razpravjal o potrebi, vrednosti in smislu psihotehničnega dela. Predavanje bo ponazorjeno z diapozitivi. Posebno interesantno bo predavanje zaradi tega, ker se namerava ustanoviti poklicna posvetovalnica tudi v Ljubljani in Mariboru. V ponedeljek 27. novembra govori dr. Splait o Švedski z mnogimi projekcijami.

Polnilna peresa z zlatim in navadnim peresom: Zlata Brišnik, Slovenska ul. 11.

Najceneje potujete

ako kupite vozne karte pri

Biletarni Putnik

proti. menjalnica Maribor, Aleksandrova c. 35

Železniškim upokojevcem v vednost! V mesecu decembru t. l. bodo podaljšane za leto 1934 rumene legitimacije upokojevcem in njih rodbinskih članov. Upokojevcem naj jih izroče svoji najbližji postaji. Glavni kolodvor jih bo sprejemal od 24. t. m., koroški kolodvor od 1. decembra t. l. Pri oddaji legitimacij je priložiti vsa potrdila, kakor lani, to je: odrezek o pokojnini, šolska potrdila, učne pogodbe vajencev, potrdila o brezposelnosti, potrdila delodajalca in zavarovalnega urada o zaslužku, potrdila vojaškega poveljstva o službovanju kadrškega roka. Vsa potrdila so kolka prosta, vendar morajo imeti v desnem kotu označbo »Takse prosto po čl. 6 zakona o taksah v zvezi s s s 105. in 102. o državnem prometu osebju.« Vse upokojevence opozarjamo, naj si pravočasno preskrbe potrebna potrdila in naj o pravem času predložijo svoje legitimacije na pristojno mesto. Pri stojbina za prolongacijo in izstavitve novega vlozka je ista kakor lani, 1 Din za kos. Odsek upokojevcem UJNZB, podružnica Maribor.

Zveza dentistov Jugoslavije ustanovljena. Preteklo nedeljo so zborovali v Zagrebu naši dentisti-tehniki na svojem prvem kongresu, združenem s prvo jugoslovansko dentalno razstavo. Kongresu so se udeležili številni stanovski tovariši iz vse države. Ustanovljena je bila Zveza organizacij dentistov in dentistov-tehnikov za vso državo. Sprejeta so bila pravila, ki določajo organizacijo Zveze po banovinah. Doslej sta obstajali namreč združeni s savsko in dravsko banovino. Po volitvah pripravljalnega odbora je bila sprejeta resolucija, v kateri zahtevajo zborovalci dentistično tehnično zbornico, in da se smatra priznana jim pravica kot nedotakljivo pridobljena.

Zahvala. Zveza Maistrovih borcev se vsem društvom, organizacijam, korporacijam, ustanovam in posameznikom, ki so s svojo navzočnostjo ali kakorkoli drugače pripomogli, da se je proslava 15. letnice osvobodjenja Maribora in njegovega zaledja tako veličastno izvršila, pristrčno zahvaljuje. Maribor, dne 22. novembra 1933, Zveza Maistrovih borcev.

Dijaški kulturni v Mariboru je deroval g. dr. Anton Hrovat, zdravnik v Ormožu, 150 Din namesto venca na krsto premirnega vpokojenega sodnega svetnika in bivšega odvetnika g. dr. Antona Muleja. Darovalcu izreka odbor pristrčno zahvalo.

Ruše. Tvrdka Doctor in drug v Mariboru je podarila gledališkemu odseku Sokolskega društva v Rušah večjo množino blaga za odersko opremo, za kar izreka gledališki odsek imenovani tvrdki najtoplejšo zahvalo.

Dražba zaplenjene divjačine. Jutri dopoldne ob 10. uri bodo prodali na novem Glavnem trgu na dražbi srnjaka, divjega zajca, fazana in jerebico. Omenjeno divjačino je zaplenilo tržno nadzorstvo raznim prodajalcem, ki se niso mogli izkazati s potrdilom o izvora

Lažni zastopniki Narodne obrane. Centralni odbor Narodne obrane je izdal naslednje opozorilo: doznali smo, da obiskujejo razne ustanove in tudi posameznike neki neznani ljudje, ki prodajajo slike in knjige v imenu in na račun Narodne obrane. Dva taka sleparia smo sami razkrinkali ter izročili oblasti, a so se tudi pozneje ponavljali taki slepanski primeri. Radi tega sporočamo javnosti: Narodna odbrana prodaja svoje dosedanje publikacije samo po svojih odborih. Posamezne osebe nimajo pooblastil od nje, da bi na njen račun prodajale kake slike ali knjige. Če bo kdo nastopal v imenu Narodne obrane, naj se ga legitimira ter morebitne sleparije takoj prijavlji.

»Glas od doma«. Klub jugoslovanskih akademikov iz Trsta, Gorice in Istre v Ljubljani bo priredil v nedeljo 10. decembra ob 15. uri v tukajšnjem Narodnem gledališču akademijo pod naslovom »Glas od doma« s sodelovanjem režiserja Ferda Delaka in plesalke Katje Delakove pod muzikalnim vodstvom Marjana Kozine in z uporabo diapozitiv Ljubljana Ravnikarja. Prireditve, sestavljene iz ilustriranih recitacij, plesov, petja, godbe itd. bo tako svojevrsna, da slične v Mariboru še nismo videli.

Pri nas je mraz, na jugu se kopljejo. Zadnji vetrovi so silno ohladili ozračje in je pred dnevi radi tega padla temperatura pod ničlo. Čeprav se je vreme nekoliko zjasnilo, mraz ni popustil in so noči zelo hladne. Nasprotno pa je na obali našega Jadrana toplo vreme in se še vedno kopljejo.

Sodne takse v oktobru. Pri mariborskem okrožnem sodišču so stranke plačale v mesecu oktobru na taksah 33.727 Din, pri okrajnem sodišču pa 78.659 Din.

Strašna smrt. Vas Sv. Miklavž na Dravskem polju je včeraj dopoldne razburil strahovit dogodek. Posestnik Vinok Vauhnik je obupal nad svojim življenjem in si ga je hotel končati na strašen način. Dopoldne okrog 10. ure se je podal k električnemu daljnovodu napetosti 10.000 voltov in privezal na tanko žico svoj žepni nož ter ga vrgel preko voda. Drugi konec žice pa je držal v roki. Da bi bil učinek še hujši, je sezul čevlje. V trenutku ko se je žica dotaknila daljnovoda, je silen udarec zrušil Vauhnik na tla, pri čemer se je pretrgala žica, ki je za hip zvezala njegovo telo z daljnovodom. Vauhnik je dobil strašne opekline na desni strani telesa in se je od groznih bolečin med silnim vzdihovanjem valjal po tleh. Strašen dogodek je opazil delavec France Verdnik iz Hoč. Podal se je takoj na kraj nesreče. Nesreča pa je hotela, da ni opazil žice, ki je visela od daljnovoda, s katero je prišel v stik s čelom in se zgrudil pri prči mrtve na tla. Vauhnik so nato ljudje prenesli v najbližjo hišo, odkoder so ga poklicani mariborski reševalci prepeljali v bolnišnico. Tragično preminelega Verdnika pa so spravili v mrtvašnico na hoko pokopališče.

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 23. tm. Ob 12.45: reproducirana instrumentalna glasba (slaggerski venčki); 12.45: poročila; 13: čas, reproducirana vokalna glasba (tenoristi); 18: Pridobitnost kmečke gospodinje, predava ga. Grumova; 18.30: pogovor s poslušalci, se pogovarja g. prof. Prezelj; 19: srbohrvaščina (dr. Rupil); 19.30: reproducirana glasba po željah poslušalcev; 20: proslava sv. Cicilije, zaščitnice glasbe: 1. glasbeno predavanje, 2. koncert pevskega zbora »Ljubljane«, 3. reproducirana religiozna glasba; 22: čas, poročila; 22.20: koncert radio-orkestra.

Grajski kino. Četrtek zadnji dan izborna veseliga »Pripovedke gospodične Hoffmannove«, Anny Ondra. V petek sijajen detektivski vefilm: »Parobrod brez luke« s Harryjem Pielom v glavni vlogi. Napeto dejanje, krasni pomorski posnetki.

Kino Union. Od danes srede dalje veseloigra, polna humorja »Samo ti si kriva« z ljubko Magdo Schneiderjevo in Georgom Alexandrom. Pride velik senzacijski in ljubavni vefilm »Neki gospod Gran«.

Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna Franc-Joželova grenčica delovanje želodca in črevesja ter trajno pospeši prebavo.

Na odno gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 22. novembra ob 20. uri: »Rože v snegu«. Red B.

Četrtek, 23. novembra ob 20. uri: »R. U. R.« Red A. Znižane cene. Zadnjič.

Petek, 24. novembra. Zaprto.

Sobota, 25. novembra ob 20. uri: »Deseti brat«. Premiera.

Poslednja uprizoritev drame češkega pisatelja Karla Čapka »R. U. R.« bo v četrtek, 23. t. m. V režiji gl. režiserja Jožeta Koviča je to izredno učinkovito delo, ki je vsebinsko prav zanimivo, dosegljo popoln uspeh. Veljajo znižane cene.

Jurčičev »Deseti brat« v oderski prireditbi Ferda Delaka - bo naslednja dramska premiera, ki bo v soboto, 25. t. m. Značilno za to priredbo je pred vsem, da je dejanje navezано na osrednjo osebo, na desetega brata, ki stopa močno v ospredje, da se nam približa delo še bolj, kot v romanu. Posebno še odlikuje delo, da govori iz njega pred vsem Jurčič s svojim klenim, lepim jezikom. Prizor sledi prizoru v zakoniti zaporednosti, dialog je povsem Jurčičev, niti ena besedica ni tuja. Dejanje se razvija s filmsko naglico, dolgih dejanj s še daljšimi odmori ni. Scena se spremeni v trenutkih, ko ugasne luč in ko napoveduje diapozitiv prihodnjo sliko. Zato se drama ne odigrava le v gostilni, temveč nam stopa pred oči v pestrosti kot roman sam, ali — kot rečeno — kot film. Režira Ferdo Delak sam. Mariborčani pričakujejo to premiero z napetim zanimanjem.

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroči »Franz Josefova« grenčica najboljše olajšanje. Spričevala klinike za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo milo odvajajoče »Franz Josefove« vode, zlasti pri otročnicah z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Tobačno trafiko v Tyrševi (Gospodski) ulici je prevzel od g. Gnusa Hugon Jerman in se priporoča!

Srečke III. razreda državne razredne loterije so prispele in jih igralci lahko dvignejo v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Gospodska ul. 11.

Usoden strel. Te dni so obiskali pisarno odvetnika dr. Pinterja v Murski Soboti neznani tatovi. Bil pa so pri svojem poslu tako neoprezni, da jih je slišala služkinja, ki je takoj obvestila sode. V stanovanje so prihiteli na pomoč 3 fantje, med katerimi je bil tudi mlad šofer Dionizij Nesmeny. Ko je slišal odvetnik sumljiv ropot in šepetanje treh na pomoč poklicanih, je bil prepričan, da so tatovi. Pograbil je lovsko puško in oddal na nje 2 strele. Nesmeny se je opotekel in zgrudil mrtve na tla, njegova tovariša pa sta bila le lažje ranjena. Dogodek je povzročil precejšnje razburjenje in vzbudil veliko sočuvstvovanje z družino nesrečnega fanta, ki je prihitel drugemu na pomoč, pa je sam izgubil življenje.

Nesreča ne počiva. Pri delu v Nasipni ulici si je včeraj popoldne hudo poškodoval roko 40-letni Josip Regelj. V Mlinški ulici pa je padla po stopnicah 56 letna Ivana Černičeva in si zlomila levo roko. Oba ponesrečenca so mariborski reševalci prepeljali v bolnišnico.

Današnji trg. Na današnji srednje založeni trg so pripeljali kmetije 8 voz zelnih glav, krompirja in čebule ter 10 voz sadja. Cene tem poljskim pridelkom se izza zadnje sobote niso spremenile. Srednje je bil založen tudi kokošji trg. Tudi cene perutnini so ostale nespremenjene. Boljše so bile založene mize na trgu, kjer so kmetice po zmernih cenah prodajale razno zelenjavo in sočivje. Na novem Glavnem trgu pa je bilo precej suhe robe. Na trgu za seno pa je bilo 6 voz sena, stot po 30 do 35 Din in 3 voze slame stot po 25 do 30 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 1.6 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 1.4 stopinj C; barometer je kazal pri 14.1 stopinjah 744.1, reduciran na ničlo na 743.4; relativna vlažna 84; vreme je oblačno.

Poljčane

Druga občinska seja je bila koncem preteklega tedna ob navzočnosti vseh 24 odbornikov. Poleg mnogih drugih važnih zadev, ki so jih na tej seji rešili, so se sestavili tudi krajevni šolski odbori za Poljčane, Studenice in Laporje. V poljčanski krajevni šolski odbor so bili izvoljeni razen predsednika župana Antona Medveda še gg. župnik Cilenšek, Gajšek, Plavčak, J. Bauman in Rebernak. V studeniški gg. župnik Čede, Kavčič, Bohak, Kitek in Kodrič, za laporsko šolo pa gg. Uršič in Pivec. Župan Medved je nato poročal, da je vseh bivših 10 občin že prevzeli, pri čemer se je uprlo, da znašajo dolgovi nove velike občine okrog 165.000 Din. Sprejetih je bilo nato več predlogov. Sklenilo se je, da se bodo v decembru in januarju vršili v Poljčanah in Studenici razni gospodarski tečaji. V vseh bivših občinah se ustanovijo posebni odseki za ubožne. Upravljanje občinske razsvetljave se poveri g. J. Baumanu, g. Mihaelu Pepelnaku pa izdajo živinskih listov in ogled mesa. Račun nedavno izvršene delne cestne razsvetljave se zavrne. Domovinstvo se je priznalo mlinarju Cirilu Pečniku iz Studenic in upokojenemu pismonoši Stojanu.

Knjige Vodnikove družbe so dospele in jih je dvigniti pri poverjeniku g. Koviču. Upoštevajte prošnjo družbe in plačajte članarino za prihodnje leto poverjeniku takoj. Novi člani, priglašujte se, štiri lepe knjige za 20 Din so res bogat knjižni dar.

Mala Jelkica.

Mala Jelkica je z jokajočim glasom vprašala svojo mamo: »Mamica, ali si res moram vsak dan umivati vrat?«

»Moraš Jelkica! Tako dolgo moraš, dokler si pri meni.«

»Če je tako, potem pa bom gledala, da se kmalu omožim...«

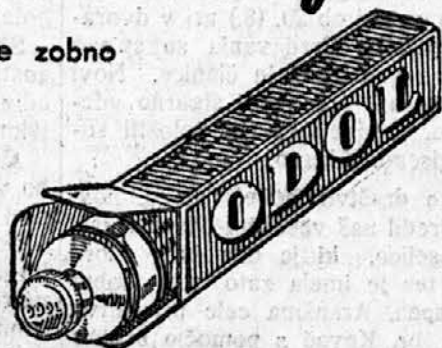
Čistilno in obrambno
za zobe učinkuje

ODOL zobna pasta. Fini prašek ODOL zobne paste varuje zobno sklenino.

ODOL

zobna pasta

ima veliko čistilno moč zaradi svojih obilnih koloidnih sestavin. Zobovje očisti temeljito ter odpravi vsak neprijeten vonj, vsa barvila in vso nesnago.

Sleparji velikega kova na zatožni klopi

KAZENSKA RAZPRAVA PROTI PONA REJEVALCEM KOKAINA. TERNON, SIRNIK IN PUH OBSOJENI SKUPNO NA 5 LET TEŽKE JEČE.

Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča je bila večeraj dopoldne kazenska razprava proti 23letnemu drogeristu Ernestu Ternonu, 30letnemu Borisu Sirniku, trgovskemu potniku, in 50letnemu Josipu Puhu, železniškemu upokojencu, vsem iz Maribora. Za razpravo je bilo izredno veliko zanimanje med Mariborčani in okoličani, ker so bili vsi trije obtoženi, da so lani in letos spomladi ponarejali kokain in z njim izvajali od lahkovarnežev skupno okrog 90.000 Din. Obenem pa sta bila obtožena Ternon in Puh tudi radi ponarejene menice.

Iz obtožnice je razvidno, da je bil obtoženec Ernest Ternon od leta 1928, do leta 1931, zaposlen kot praktikant pri veletrgovski »Salus« v Mariboru. Pri tem svojem poslu se je seznanil z raznimi kemikalijami in je spoznal tudi kokain in njegovo vlogo v ilegalnem prometu. Tam je bil uslužben nekaj časa tudi obtoženec Josip Puh kot sluga. Ternon in Puh sta se kmalu spoznala in sklenila prijateljstvo, ki ju je pozneje vezalo pri njihovih zločinskih podvigih, ki sta jih izvrševala s ponarejenim kokainom na račun lahkovarnih in kokaina željnih ljudi. V začetku lanskega leta je Ternon odprl na Radvanjski cesti trgovino z mešanim blagom. Tam blizu je tedaj stanoval tudi obtoženi Boris Sirnik, ki je bil do lanskega septembra uslužben kot dnevničar pri mariborski glavni pošti. Po odpustu iz službe se je pričel Sirnik baviti z raznimi trgovskimi zastopstvi in se je tako seznanil s trgovcem Ternonom. Verjetno je, da je Ternon že tedaj, ko je bil še zaposlen pri »Salusu«, razmišljeval, kako bi prišel do denarja s prodajo ponarejenega kokaina. Ta posel ni bil sicer tako riskanten kakor druge prevare, ker je pač lahko računal s tem, da ga kupec, čeprav bo opeharjen, ne bo izdal.

Ternon je pričel izdelovati kokain, ki je bil namenjen samo za ilegalni promet. Posredovalci pa so bili tihotapci, ki se prav gotovo niso marali razkriati, tem,

da bi posamezne primere prevar prijavili varnostnim oblastem. Z ozirom na visoke cene kokaina v tajnem prometu, je Ternon na ta način prav lepo in veliko zaslužil. Izdeloval pa je kokain tako, da je zmešal skupaj nekaj kinina, salicilnega natrija in galuna v prahu. Potrebno je bilo, da je bila mešanica bele barve in da je imela grenek okus. Včasih je bilo tudi važno, kako je bil kokain »pakiran«. To je bilo namreč odvisno od tega, kdo je bil kupec. Zavojčke ali steklenice je opremil s primernim napisom, ki je predstavljal kemično formulo za kokain.

Preiskava je dognala, da je prvi začel izdelovati kokain Ternon. Ko se je seznanil s Sirnikom, je pritegnil tudi njega v ta posel, Puh pa je pomagal kot mešetar. On je iskal žrtve in jih vodil do lastnika kokaina, ki sta bila Ternon ali pa Sirnik. Preiskava pa ni mogla točno ugotoviti, koliko kokaina so spravili v promet. Verjetno je, da je kupčija lepo cvetela, ker so priče izpovedale, da so se pred stanovanjem Sirnika često ustavljala razna motorna vozila.

Osleparjeni Francozinji.

Koncem decembra 1932. sta se v Mariboru pojavili dve tuiki. Bili sta Francozinji, ki sta želeli kupiti kokain. Nastanili sta se v hotelu »Mariborski dvor« in je med njima in prodajalci posredoval neki Zagrebčan. Po posredovanju Puha je izvedel za želje mladih Francozinj tudi Ternon. Pripravil je zahtevano količino kokaina in naprosil Sirnika, da je nastopil kot prodajalec. Kupčija je bila izvršena v »Mariborskem dvoru«, kjer je Sirnik tujkama izročil proti plačilu 15.000 francoskih frankov 2 zavojčka Ternonovega kokaina. Sirnik je denar, ki ga ni preštel, ker so bili sami tisočaki, izročil Ternonu, ki mu je dal za to 1 bankovec za 1000 frankov in nekaj stotakov v dinarjih. Ker tuiki v Mariboru nista prenočevali, ni mogla policija ugotoviti njihovih imen.

Prav tako sta Sirnik in Ternon opeharila tudi neko Reparjevo iz Idrije, ki

je kupila od njiju zavojček kokaina za 2.900 lir.

Svojevrstno vlogo pa je igral pri vsem obtoženec Puh. Meseca oktobra lanskega leta je zaprosil posest. Jurija Rožanca za posojilo 24.000 Din. Obljubil mu je, da mu bo posojilo v kratkem vrnil, in sicer v znesku 30.000 Din. Za varstvo pa mu je dal 2 steklenici belega praška, o katerem je trdil, da je kokain, ki je vreden 52.000 Din. Nevedni Rožanc je na ponudbo pristal, sprejel steklenici in izplačal Puhu 24.000 Din, ne da bi za to zahteval kako potrdilo. Ker pa mu Puh ni vrnil denarja, je skušal vnovčiti dragoceni prašek. Prepričal pa se je, da ga je Puh pošteno oskubil.

Lahkoverna natakarka Marija.

Obtoženi Puh je bil stalen gost v neki gostilni na Meljski cesti. Tam je bila uslužbena za natakarko neka Marija. V začetku letošnjega leta je Puh koval nove načrte in pripovedoval Sirniku, da bi bila Marija pripravna in sposobna za posredovalko pri kupčiji s kokainom. Sirnik se je potrdil in jo pridobil, da je investirala v te posle 5.000 Din. Od Marijinega denarja je Sirnik izročil Puhu 1000 Din. Ker pa izdelovanje kokaina ni bilo zvezano z nobenimi stroški, je jasno, da sta Sirnik in Puh na zvit način izvajala od Marije denar. Sirnik sicer trdi, da je Mariji povrnil znesek 2.500 Din, vendar pa ona noče ničesar vedeti o tem in odločno zanika, da bi bila kdaj dala oziroma posodila Sirniku denar. Pravi, da je dobila od nekega neznanca zavojček praška, ki ga je tam shranil.

Kakor že omenjeno, je iz gornjih primerov razvidno sleparsko delovanje vseh treh osumljenцев. S prodajanjem ponarejenega kokaina so si ustvarili vir lepih dohodkov. Pri preiskavi na policiji, kakor tudi pred preiskovalnim sodnikom, je Sirnik priznal vse, vendar pa je krivdo valil na Ternona. Nasprotno pa je Ternon zanikal vse in valil krivdo na Sirnika. Pri večerajšnji razpravi pa so vsi trije obtoženci odločno zanikali vsako krivdo. Na predsednikovo vprašanje, zakaj je Sirnik priznal sleparijo pri preiskavi na policiji in preiskovalnemu sodniku, se je izgovarjal, da se je bal policije, da ga ne bi pretepali, preiskovalnemu sodniku pa je priznal zato, da bi ga čimprej spustil na svobodo. Zaslžane priče pa so za vse tri obtožence

zelo obremenilno izpovedale. Po daljšem posvetovanju je senat, ki mu je predsedoval okrožni sodnik g. Zemljik ob prisestvu okrožnih sodnikov dr. Kotulika in dr. Travnerja spoznal vse tri obtožence v smislu obtožbe, ki jo je zastopal državni pravdnik Sever, za krive in je obsodil: Ernesta Ternona na 2 leti in 4 mesece težke ječe, Borisa Sirnika na 1 leto in pol težke ječe, Josipa Puha pa na 14 mesecev težke ječe. Vsi trije obtoženci so bili obsojeni tudi na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 3 let.

Ptuj

Nezgodi. Vinski trgovec Ivan Vindiš iz Leskovca je preteklo soboto trčil s svojim motociklom v kmečki voz na cesti proti Veliki Varnici. Nesreča se je zgodila ob cestnem ovinku. Vindiš je zletel v jarek in se občutno poškodoval. Pomoči je moral iskati v bolnišnici. Škoda na vozu in motociklu je precejšnja. Vozniku se ni nič zgodilo. — Gospo Marijo Šencarjevo ženo veletrgovca v Ptuj, so pripeljali v bolnišnico, ker si je zlomila levo nogo.

Napadena sta bila iz zasede v noči od sobote na nedeljo v Moravcih, okraj Ljutomer, kmečka mladeniča 20-letni Franc Polanec in 17-letni Martin Spindler. Stopala sta po cesti, ko je naenkrat proti njima nekdo iz teme začel streljati s puško. Polanec je zadelo v trebuh, Spindler pa v levo roko. Polanec se je takoj zgrudil ves krvav. Ljudje, ki so na streljanje prihiteli iz hiš, so obema nudili prvo pomoč in ju spravili v ptujsko bolnišnico. Polanec je smrtnonevarno ranjen, dočim Spindler je lažje.

Pomanjkanje učnih moči. Na tukajšnji dekliški osnovni šoli manjka že od začetka šolskega leta učna moč, da poučjuje ena učiteljica dva razreda istočasno. Razumljivo je da pouk radi tega močno trpi, pa tudi iz zdravstvenih razlogov ne gre, da so otroci dveh razredov stlačeni v prostor, ki more normalno sprejeti samo en razred. Pritožbe staršev prizadelih otrok dosedaj še niso zalegle.

Zvočni kino. V sredo 22. novembra in v četrtek 23. novembra, obakrat ob 20. uri se v tukajšnjem kinogledišču vrti zvočni film »Mala iz province«. V glavnih vlogah Renate Müller in Herman Thiemig. Kot dodatek Učin tednik.

Sokolstvo

Telovadna akademija Sokola Maribor - matica, ki je postala že tradicionalna proslava državnega praznika, bo letos prvič v Narodnem gledališču. Dasi je bila velika unionska dvorana tudi impozanten okvir prireditvi, se je uprava odločila letos za gledališče z ozirom na težave z razsvetljavo in povečavo odra in na pritožbe gledalcev, za katere je bil oder prenizek. — Na sporedu so poleg najnovejših čeških skladb znamenite sestave dr. Murnika »Turški marš« in »Faust«, ki so v prenovljeni obliki navdušile na ljubljanskem zletu in ki jih za akademijo pripravlja dolgoletni Murnikov telovadec br. inž. Zintner. Z velikim zanimanjem pričakujemo tudi sestave naših domačih avtorjev br. Apiha in Vrunča in s. Vere Kovačeve, ki se nagibajo k novejšim tujim smerem. Novost bo nastop naraščajnic na visoki gredi. Smelost in moč bo prišla do veljave v nastopu na drogu in konju, kjer hočejo naši izbrani telovadci dokazati, da najde lepota telesa in gibanja na orodju najbolj dovršen izraz. Ker bo izdanih znatno manj vstopnic kakor v »Unionu«, si jih je treba preskrbeti vnaprej!

Sokol II., Pobrežje poziva vse članstvo, da se udeleži obveznih predavanj, ki bodo v četrtek 23., torek 28., in četrtek 30. tm. vselej ob 20. (8.) uri v dvorani br. Renčelja. Predavanja so strogo obvezna za vse člane in članice. Novi člani se morajo predavati sigurno udeležiti, sicer izgube pravico položiti sokolsko prisego. Zdravo!

Sokolsko društvo Hoče, Dne 5. nov. t. l. je priredil naš veselilni odsek trgovno veselico, ki je bila jako dobro obiskana ter je imela zato tudi dober gnotni uspeh. Aranzma cele prireditve je izvršil br. Kovač s pomočjo bratov Miheliča, Veseliča, s. Vaupotičeve in dr. brezhibno ter pripomogel članom do razvedrila, društveni blaginji pa do dobrodošlega dohodka. Ob tej priliki se najiskrenejše zahvaljujemo vsemu onemu občinstvu, ki je prispevalo z darili za srečolov. — Naš dramatski odsek je uprizoril v nedeljo, dne 12. XI. t. l. Nikodemijev trodejanek »Učiteljica«. Režijo je oskrbela s. Apihova. Od nje smo že vajeni, da so predstave, katere ona režira, vključno s pomočjo bratov, na umetniškem nivoju. Tudi tokrat nas ni razočarala. Igra je potekla od začetka do konca gladko; vse vloge so bile dobro zasedene in izborna izvedena. Glavno vlogo učiteljice je odigrala sama, in to tako dovršeno, da je sledil vsakemu dejanju od navzočega občinstva buren aplavz. Ker odide s. Apihova v kratkem na novo službeno mesto v Ljutomer, je to bila pri nas zadnja predstava.

pri kateri je ona sodelovala. Zato je bil obisk nenavadno številen ter je občinstvo pokazalo, kako je bila pri nas vsestransko priljubljena. Želimo ji tudi na novem službenem mestu mnogo takih uspehov. Pri nas jo bomo le težko pogrešali. Zdravo!

IZ ŽUPNE UPRAVE. Prosimo vse brate, člane ožje župne uprave, da se popolnoma zanesljivo udeležijo ožje seje, ki bo jutri v četrtek ob 20. uri v župni pisarni. Tajništvo! Zdravo!

Sport

Mariborska zimskosportna podzveza, službeno. Jutri, v četrtek 23. t. m. ob 19. odbora seja pri »Orlu«. Radi sestave zimskosportnega prospekta je polnoštevilna udeležba odbornikov obvezna.

Izredni občni zbor Mariborske zimsko sportne podzveze bo v nedeljo 26. t. m. ob 9. pri »Orlu«. Dnevni red: sprejem novih podzveznih pravil. Po občnem zboru bo g. Gnidovec predaval za sodnike.

»O smučanju«. Pod tem naslovom bo v soboto 25. t. m. ob 20. v prostorih Ljudske univerze skioptično predavanje. Pre daval bo g. Gnidovec iz Ljubljane.

Medklubiški odbor LNP, službeno. V nedeljo 26. t. m. se odigra v Ptuj ob 14.30 na igrišču SK Drave prvenstvena tekma SK Drava:SK Mura (Murska Sobota). Službujoči odbornik g. Zamuda.

SK Rapid v Ljubljani. V nedeljo 26. tm. gostuje SK Rapid v Ljubljani, kjer bo odigral proti ZSK Hermesu prvenstveno tekmo.

Četrti kongres Zveze sportnih zvez bo v nedeljo 10. decembra v veliki dvorani mestne posvetovalnice v Zagrebu.

Nogomet v Varaždinu. Preteklo nedeljo je Čakovečki SK gostoval v Varaždinu ter odigral proti Varaždinskemu sportnemu klubu prijateljsko tekmo, ki je končala z zmago ČSK v razmerju 3:2. V predtekmi pa je varaždinska Slavija zmagala nad Slavijo iz Sisaka s 4:1. Obe tekmi sta se odigrali na igrišču Slavije.

Dobra ideja.

Blagajnik neke velike budimpeštanske banke Aleksander Švarc je bil te dni obsojen zaradi prepovedanih manipulacij z valuto na 2 leti ječe. Od svojega svaka je dobival po pošti razne delnice, ki jih je vnovčeval v Budimpešti za tuje valute. Izkupiček pa je pošiljal v krhu v tujino. Carinski uradniki so le slučajno odkrili njegov trik.

Nenavadna operacija.

V Budimpešti so zdravniki izvršili na nekem rojenčku nenavadno operacijo. Ugotovili so namreč, da ima srce izven prsnega koša in so mu spravili srce na pravo mesto ter upajo, da bo operacija srečno prestal.

Industrija otoka Lanaia

Kako je postal kralj Ananasov milijonar.

Sredi Tihega oceana leži majhen otok, ki je dolg približno 30 km in 14 km širok. To je eden izmed najlepših otokov v tem arhipelagu, to pa ne le zaradi prekrasne tropske vegetacije, temveč tudi zaradi svojih ličnih hišic in vil. Ta otok je last človeka, ki je znan v vsej širni Ameriki pod imenom: »kralj ananasa«, multimilijonarja Jamesa Doleja. Svoječasno je Dole kupil ta otok havajskega arhipelaga za 3 milijone dolarjev od ameriške vlade. Dva nadaljnja milijona je porabil za investicije in je iz otoka Lanaia napravil svoje privatno kraljestvo.

Zgodovina »kralja ananasa« Jamesa Doleja je tipična zgodba ameriškega self-made manja. Dole je imel pred 30 leti v Bostonu majhen vrt, v katerem je gojil zelenjavo. Kmalu pa je pričel med krompirjem in graham saditi tudi neke eksotične rastline. Sanjaril je tudi o plantajah kave. Nekega dne ni več mogel vzdržati, temveč se je izselil na Havajsko otočje. Prvo, kar je tamkaj zagledal, so bili sadeži ananasa. To sadje je raslo divje in, čeprav so domačini jedli te sadeže, se jih Američani nikakor niso hoteli lotiti. Dole je takoj opustil svoj načrt o plantajah kave in se je pričel zanimati za ananasova stebila. Nihče dotlej ni prišel na idejo, da bi moglo to eksotično sadje postati dober in dobičkanosen izvozni predmet. Dole je prišel prvi na to idejo in je ustanovil tovarno za ananasove konzerve. Imel je vsega skupaj tisoč dolarjev, ki jih je investirjal v to podjetje.

Tedaj pa se je pokazalo, da je za tako podjetje potrebno več denarja, ker kupčija v začetku ni uspevala. Manjkala so pač sredstva, da se razširi ta nova industrija. Dole se je vrnil v Boston in tukaj dobil vsoto 13.000 dolarjev, s katero je pričel izdelovati konzerve na veliko. Pred 30 leti je znašala produkcija na leto točno 1.893 zabojev. Sedaj se isto število zabojev konzerv izgotovi točno v 17 minutah. Do dosege tega uspeha pa je bilo treba napraviti in prestati brez števila poskusov, kako te sadeže najboljšo konzervirati in eksportirati. Dole, ki je pred 30 leti pričel obratovati s kapitalom 13.000 dolarjev, je izplačal leta 1928. svojim delničarjem na samih dividendah dva milijona dolarjev.

Sedaj se vsak dan producira 276 vagonov ananasovih konzerv. Ta industrija je trenutno še brez konkurence. Iz vseh krajev sveta prihajajo tuji na Lanaia, ker je znano, da je najlepši otok v havajskem arhipelagu. Vsi turisti z ve-

Roman „Oceanopolis“

ki je izhajal v »VEČERNIKU« je vzbudil med vsemi čitatelji veliko zanimanje. Ves Maribor je pazno zasledoval razvoj fantastičnih dogodkov v podmorju, usodo Doljana, Intele, Moraje, Tatalisa, Jafisa in vseh ostalih. Vsa dežela je govorila o »Oceanopolisu«. Zato smo prepričani, da bodo naši čitatelji z veseljem pozdravili vest, da bo pričel te dni izhajati v »VEČERNIKU« nov roman Marija Skalana:

SEMISIRIS

ki bo nekakšen prvi del »OCEANOPO-LISA«.

Roman bo opisoval življenje Atlantov v njihovem glavnem mestu SEMISIRISU pred potopitvijo na dno Atlantskega oceana. Pred nami bodo ostale čudežne slike življenja ljudi pred davnimi deset-tisočletji v predpotopni flori, med predpotopno fauno.

Kdor hoče čitati ta roman in še ni naročen na »VEČERNIK«, naj ga takoj naroči. »VEČERNIK« je najcenejši dnevnik v Jugoslaviji. Stane samo 10 Din na mesec, dostavljen na dom pa 12 Din.

likim zanimanjem ogledujejo in občudujejo to edinstveno industrijo. V tovarni sami so velike sprejemnice, kjer je vsak obiskovalec nad vse vljudno sprejet in pogoščen.

Mednarodni ciganski kongres.

V Bukarešti bo letos v decembru mednarodni ciganski kongres. Romunski cigani, zlasti pa ciganski glasbeniki iz Bukarešte, se že nekaj mesecev z vso vnetostjo pripravljajo in delajo veliko propagando. Povabili so delegate iz vseh držav sveta. V svojem vabilu naglašajo, čeprav pripadajo raznim narodom, da so nacionalna celota, za katero morajo ob priliki kongresa slovesno manifestirati.

12letna pisateljica.

Dvanajstletna Sara Bowes Lyon je zelo talentirano dekle. Doslej je napisala že drugo knjigo. Čeprav še tako mlada, ima že tesne zveze s kraljevskim domom. Pred 2 letoma je izdala brošurico o konjskem sportu za otroke, sedaj pa je napisala pravljice, ki jih otroci zelo radi berejo. Knjiga je ilustrirana in naravnost luksuzno opremljena.

Mali oglasi

Razno

SVARIM

vsakogar, ki bi raznašal nerisnične vesti o gospej Jakobini Veronik, vezane z mojim imenom, ker bom obrekovalce izročil sodišču. Franc Jug, krojaški mojster, Maribor. 4466

MIZARJI

Suh smrekov, borov, mecesnov, bukov, javorjev, črešnjev in drugi les vam dostavimo na dom po nizki ceni. Naslov v upravi »Večernika« 4463

SPALNE

In jedilne sobe, šperane, iz kavkaškega orehovega lesa, politirane ter kuhinje in spalnice iz mehkega lesa, prepletkane, po ugodni ceni prodam. Mizarstvo. Aleksandrova cesta 48. 2460

Pijte dreveno
BRASIL-MATTE
1 urečica Din. 5.
Z. ANDERLE

JESENOV LES. okroglo žagan, lanske zimske sečnje, poceni na prodaj. Vprašati v upravi »Večernika«. 4462

Službo išče

PRODAJALKA manufakturne in špecerijske stroke išče nameščenja. Naslov v upravi »Večernika«. 4461

Priložnostni nakup!

Prodajam velike množine pohištva. Cene neverjetno nizke. Sprejem v plačilo hranilne vloge. Za izredna prilika se vam nudi samo do 30. novembra.

Alfred Wicher
Koroška c. 35

mizarstvo podjetje in zaloga pohištva

Mizarstvo podjetje

z velikimi prostori, z modernimi stroji, s stanovanjsko hišo itd.

prodam takoj ali pa dam v najem.

Ponudbe poslati na upravo lista pod »Kavejia«. 4465

Stanovanje

STANOVANJE

s tremi ali štirimi sobami v najem. Pojasnila daje M. Berdajs, Trg svobode. 4453

STANOVANJE ZAMENJAM.

Svoje krasno, solčno stanovanje v novi vili v najlepšem delu mesta, skoro v centru obstoječe iz treh parketiranih svetlih sob, prostorne kuhinje s plinskimi in navadnimi štedilniki, iz kopalnice, velike predsobe in ostalih pritliklin zamenjam

za udobno dvosobno stanovanje v mestu. — Najemlna za stanovanje, ki obsega vse prvo nadstropje, znaša 800 Din na mesec. Zamenjam ga takoj, najpozneje pa s prvim januarjem. Prednost imajo državni nastavljenici. Naslov v upravi »Večernika«. 7004

Lokal

VEČJI LOKAL.

pripraven za prodajalno ali pisarno, oddam v najem. Izve se pri gđc. Pušnik, Maribor Grajska ulica 2. 4452

VELIKO, LEPO DELAVNICO pripravno za skladišče, oddam v najem. Vprašati. Gosposka ulica 11, pri hišniku.

Soba odda

MALO SOBICO

oddam dlaku s celo oskrbo. Naslov v upravi »Večernika«. 4460

OPREMLJENO SOBO.

lepo, z električno razsvetljavo, oddam eni ali dvema osebama. Vrazova ulica 6. pritličje, levo. 7002

Poceni blago

za revne ljudi dobite samo v Trpinovem bazaru

Lepo in praktično miklavževo darilo je ovoj

PISEMSKEGA PAPIRJA

Za mal denar napraviš mnogo veselja

Veliko izbiri pisemskega papirja po mali ceni dobiš v

Knjlgarni in papirnici Tiskovne zadruga
Maribor, Aleksandrova cesta 13